

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1327/2504

นายทองหรือกิม หงส์ลลารมย์โจทก์ กองทัพเรือ โดยพลเรือเอกหลวงชำนาญอรุณฤทธ ผู้บัญชาการทหารเรือ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 6

ย่อ / หลักกฎหมาย

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนซึ่งประกาศใช้บังคับโดยอาศัยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 6 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2495 เมื่อพ้นกำหนด 5 ปี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นแล้ว โดยยังไม่มีพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ออกมาใช้บังคับอีกฉบับหนึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งกำหนดเขตไว้โดยพระราชกฤษฎีกานั้นยังหาได้ตกมาเป็นของเจ้าหน้าที่ไม่ ที่ดินในส่วนที่เป็นของโจทก์ซึ่งถูกกำหนดไว้จึงยังเป็นของโจทก์อยู่ การที่โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานั้น โดยอ้างว่ากำหนดอายุ 5 ปี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นได้ล่วงพ้นไปแล้ว แต่จำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ยังคงครอบครองใช้สอยที่ดินของโจทก์อยู่ ขอให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกไปจากพื้นที่ดินของโจทก์ และให้รื้อถอนโยกย้ายทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินของโจทก์ และห้ามเข้าเกี่ยวข้องโดยมิได้เรียกค่าเสียหายแต่อย่างใด ดังนี้ คำฟ้องของโจทก์ในชั้นยื่นฟ้องยอมเป็นคดีมีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ โจทก์เสียค่าธรรมเนียมมาตามตาราง 1 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ข้อ 2 ก. เป็นการถูกต้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากพื้นที่ดินของโจทก์โดยอ้างว่าจำเลยครอบครองพื้นที่ดินของโจทก์ซึ่งได้ถูกกำหนดเขตไว้โดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน แต่ได้ล่วงพ้นกำหนด 5 ปี ตามที่กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกาฉบับนั้นแล้ว จำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ยังคงครอบครองที่ดินของโจทก์อยู่ต่อไปอันเป็นการละเมิดต่อโจทก์ ศาลชั้นต้นสั่งคำฟ้องของโจทก์ว่า ตามฟ้องจะต้องแสดงสิทธิในที่ดิน ปรากฏว่าไม่ได้ตีราคาที่ดินเพื่อคำนวณค่าขึ้นศาล จึงให้ตีราคาที่ดินและเสียค่าธรรมเนียมราคาที่ดินภายใน ๒ วัน โจทก์ยื่นคำร้องโต้แย้ง ศาลมีคำสั่งในคำร้องของโจทก์ว่าโจทก์ไม่ปฏิบัติในเวลาที่ศาลกำหนด จึงไม่รับคำฟ้องของโจทก์ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกาว่าโจทก์ขอให้ปลดเปลื้องทุกข์แต่ประการเดียว คือ ขอให้ขับไล่จำเลยจากพื้นที่ของโจทก์เท่านั้น จึงเป็นคำขอปลดเปลื้องทุกข์ที่คำนวณเป็นราคาเงินไม่ได้ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ปรากฏว่าเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๔๙๖ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๔๙๖ มีบทบัญญัติกำหนดให้พระราชกฤษฎีกานี้มีอายุ ๕ ปี บริเวณที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อเวนคืนภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาซึ่งทั้งรวมทั้งพื้นที่ของโจทก์ตามที่ฟ้องมาในคดีนี้ด้วย ต่อแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบันนี้หาได้มีพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ออกมาใช้บังคับให้เวนคืนที่รายนี้ไม่ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ อันเป็นบทกฎหมายในเรื่องการเวนคืนที่ได้แก้ไข

เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ การออกพระราชกฤษฎีกาก็เพียงพอสำหรับการสำรวจที่จะเวนคืนให้แน่นอนเท่านั้น กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นยังหาได้ตกมาเป็นของเจ้าหน้าที่ไม่กรรมสิทธิ์จะตกมาหรืออีกนัยหนึ่งเปลี่ยนจากเจ้าของเดิมก็ต่อเมื่อได้มีการออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์อีกฉบับหนึ่งเพื่อให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะระบุที่ดินที่ต้องเวนคืนและเมื่อได้ประกาศพระราชบัญญัตินั้นในราชกิจจานุเบกษาแล้ว กรรมสิทธิ์จึงตกมาเป็นของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เมื่อกรณีในคดีนี้มีแต่พระราชกฤษฎีกา แต่ไม่ได้มีพระราชบัญญัติเวนคืนฯ ออกมาใช้บังคับ สิทธิในที่ดินรายนี้ไม่ว่าจะเป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือสิทธิเก็บกินอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่โจทก์ยกขึ้นอ้าง ถ้าหากมี ก็ยังคงอยู่กับโจทก์ การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ก็โดยอ้างว่า กำหนดอายุ ๕ ปี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นได้ล่วงพ้นไปแล้วแต่จำเลยยังครอบครองใช้สอยอยู่ โจทก์จึงฟ้องจำเลยตั้งระบุมานำในคำขอท้ายฟ้องและมีได้เรียกค่าเสียหายอย่างใด คำขอของโจทก์เป็นคำขอให้บังคับจำเลยกระทำการและงดเว้นกระทำการคือ ให้จำเลยและบริวารออกไปเสียจากที่ดินรายนี้ ให้รื้อถอนโยกย้ายทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างออกไปจากพื้นที่ของโจทก์และห้ามจำเลยกับบริวารเข้าเกี่ยวข้องกับพื้นที่ของโจทก์ ศาลฎีกาเห็นว่าคดีในชั้นนี้เป็นคดีมีคำขอให้ปลดปล่อยทุกข้ออันไม่อาจคำนวณเป็นราคาได้ ที่โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมมาตามตาราง ๑ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ข้อ ๒ ก.มาในชั้นนี้ถูกต้องแล้ว พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ และคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับคำฟ้องของโจทก์ไว้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

องค์คณะ

สัญญา ธรรมศักดิ์ · เจริญ อุทิสาศตร์ · สอาด นาวีเจริญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1327/2504>